

ΕΡΓΟΔΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ (Μεταπτυχιακό)

Τελικό Διαγώνισμα-26 Ιανουαρίου 2018

Διάρκεια 5 ώρες

Καλή επιτυχία!

(1) (1.5 μονάδες) Έστω K, Λ υποσύνολα των φυσικών με θετική άνω πυκνότητα. Δείξτε ότι υπάρχει $n \in \mathbb{N}$ ώστε $\bar{d}(K \cap (K - n)) \cdot \bar{d}(\Lambda \cap (\Lambda - 2n)) > 0$.

(2) (1 μονάδα) Εάν το δυναμικό σύστημα $(X, \mathcal{B}, \mu, T)$ είναι *mixing*, δείξτε ότι για κάθε γνησίως αύξουσα ακολουθία φυσικών $(a_n)_{n \in \mathbb{N}}$ και κάθε $A \in \mathcal{B}$ με $\mu(A) > 0$ έχουμε $\mu(\bigcup_{n \in \mathbb{N}} T^{-a_n} A) = 1$.

(3) (2 μονάδες) Έστω α άρρητος και $T, S: \mathbb{T}^2 \rightarrow \mathbb{T}^2$ μετασχηματισμοί με τύπο

$$T(x, y) = (x + \alpha, y + 2\alpha) \pmod{1}, \quad S(x, y) = (2x, 2y) \pmod{1}.$$

(i) Είναι τα τοπολογικά δυναμικά συστήματα $(\mathbb{T}^2, T), (\mathbb{T}^2, S)$ *minimal*; Μοναδικά εργοδικά;

(ii) Είναι τα συστήματα $(\mathbb{T}^2, \mathcal{B}_{\mathbb{T}^2}, m_{\mathbb{T}^2}, T), (\mathbb{T}^2, \mathcal{B}_{\mathbb{T}^2}, m_{\mathbb{T}^2}, S)$ εργοδικά; *Weak mixing*; Τι εντροπία έχουν;

(4) (2.5 μονάδες) Έστω $(X, \mathcal{B}, \mu, T)$ δυναμικό σύστημα και $A \in \mathcal{B}$ με $\mu(A) > 0$.

(i) Εάν ο T^2 είναι εργοδικός, δείξτε ότι υπάρχει $n \in \mathbb{N}$ ώστε $\mu(A \cap T^{-(2n+1)} A) > 0$.

(ii) Εάν T^k εργοδικός για κάθε $k \in \mathbb{N}$, δείξτε ότι υπάρχει $n \in \mathbb{N}$ ώστε $\mu(A \cap T^{-(n^2+1)} A) > 0$.

(Υποδ. Δείξτε πρώτα ότι $\frac{1}{N} \sum_{n=1}^N T^{n^2} f \xrightarrow{L^2(\mu)} \int f d\mu$ για κάθε $f \in L^2(\mu)$.)

(iii) Δείξτε ότι τα συμπεράσματα στα (i) και (ii) δεν ισχύουν για όλα τα εργοδικά συστήματα.

(5) (2 μονάδες) Έστω $(X, \mathcal{B}, \mu, T)$ δυναμικό σύστημα και $f \in L^\infty(\mu)$. Ορίζουμε

$$\|f\|_1 = \left| \int f d\mu \right|, \quad \|f\|_{k+1} = \lim_{N \rightarrow \infty} \frac{1}{N} \sum_{n=1}^N \|T^n f \cdot \bar{f}\|_k, \quad k \in \mathbb{N},$$

εφόσον το όριο υπάρχει.

(i) Εάν ο T είναι *weak mixing* και $\|f\|_1 = 0$, δείξτε ότι $\|f\|_k = 0$ για κάθε $k \in \mathbb{N}$.

(ii) Εάν ο T δίνεται από άρρητη στροφή στον κύκλο και $\|f\|_2 = 0$, δείξτε ότι $f = 0$.

(6) (2 μονάδες) Για $x, y \in [0, 1)$ με δυαδικό ανάπτυγμα $x = 0.x_1x_2\dots$ και τριαδικό ανάπτυγμα $y = 0.y_1y_2\dots$ ορίζουμε το σύνολο $\Lambda_{x,y} = \{n \in \mathbb{N} : x_{2017n} = y_{2018n}\}$. Δείξτε ότι σχεδόν για κάθε $(x, y) \in [0, 1) \times [0, 1)$ το σύνολο $\Lambda_{x,y}$ έχει θετική πυκνότητα και υπολογίστε την.